

عنوان ارائه: بررسی تحولات و چشم‌انداز بازار ارز

نام ارائه‌دهنده:

حمید زمان‌زاده

همایش چشم‌انداز
اقتصاد ایران ۱۴۰۴

۵ و ۶ اسفند ۱۴۰۳ - تهران، هتل المپیک

**Iran Economy
Outlook Conference**

February 23 - 24 th, 2025 - Olympic Hotel, Tehran

(الف)

تحولات نرخ ارز در بلندمدت

بررسی تحولات و چشم‌انداز بازار ارز

روند نرخ ارز و رشد نرخ ارز در بلندمدت

(ب)

ریشه‌یابی عوامل موثر بر نرخ ارز

مهمترین عوامل تعیین‌کننده نرخ ارز

(۱) متغیرهای بنیادی موثر بر نرخ ارز

۱.۱) سطح عمومی قیمت‌های داخل و خارج و شکاف تورمی

۲.۱) تولید داخل و خارج و شکاف رشد اقتصادی

۳.۱) تجارت خارجی، درآمدهای نفتی و تراز پرداخت‌ها

۴.۱) وضعیت روابط خارجی و وضعیت تحریم‌ها

(۲) متغیرهای سیاستی موثر بر نرخ ارز

۱.۲) نرخ‌های سود (بهره)

۲.۲) نرخ رشد کل‌های پولی اعم از پول و نقدینگی

(۳) مداخله ارزی

۱.۳) تزریق منابع ارزی

۲.۳) اعمال نرخ‌های ترجیحی

(۱)

متغیرهای بنیادی موثر بر نرخ ارز

۱.۱ سطح عمومی قیمت‌های داخل و خارج و شکاف تورمی

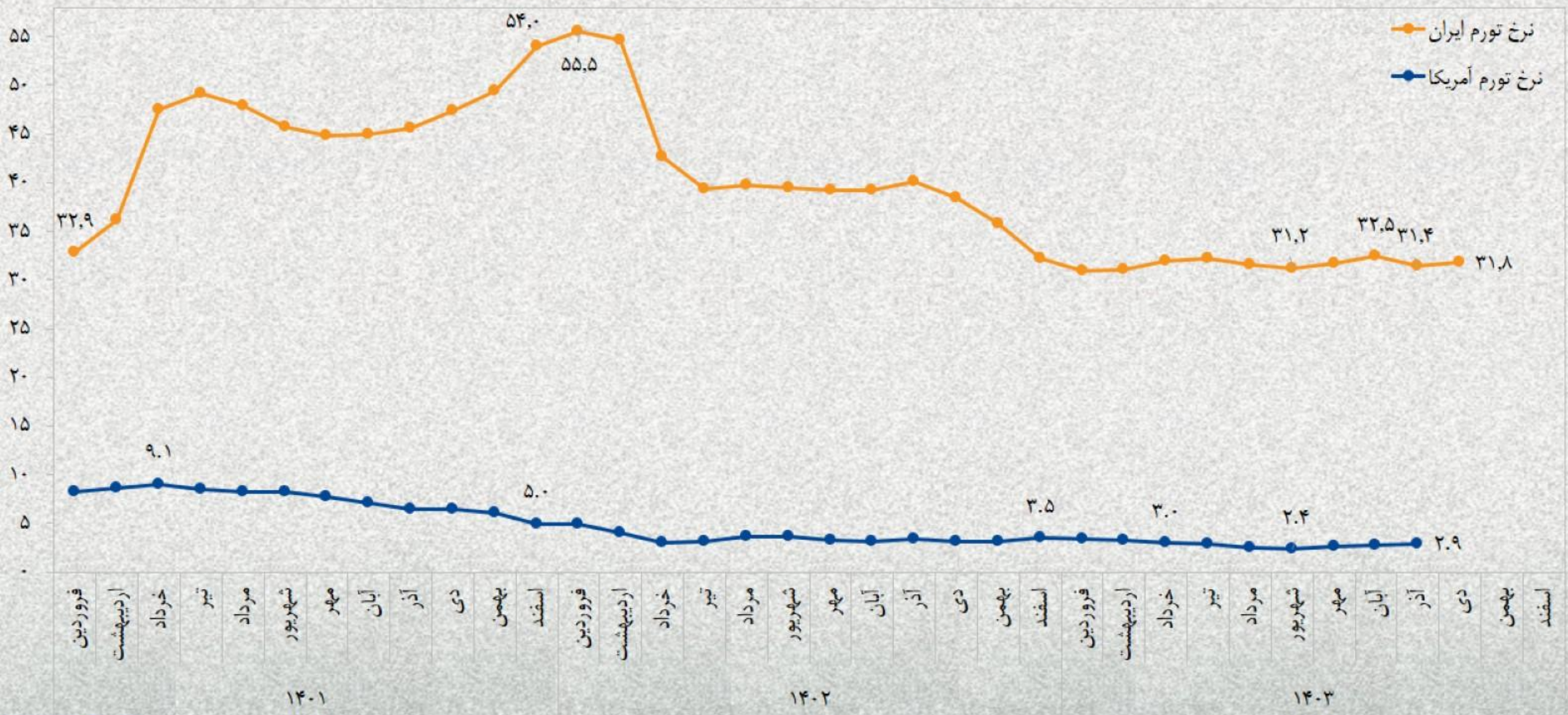
۲.۱ تولید داخل و خارج و شکاف رشد اقتصادی

۳.۱ تجارت خارجی، درآمدهای نفتی و تراز پرداخت‌ها

۴.۱ روابط خارجی و وضعیت تحریم‌ها

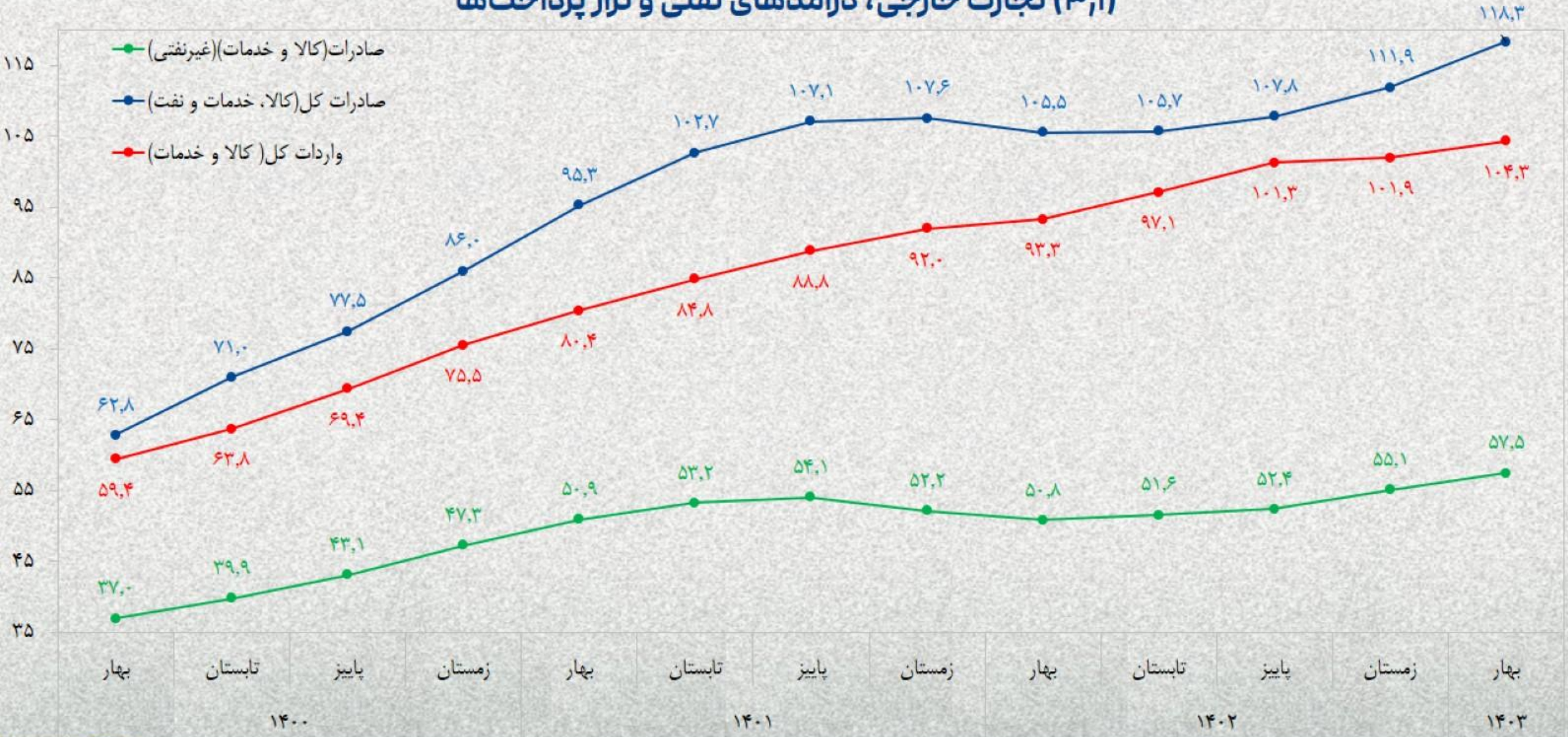
بررسی تحولات و چشم‌انداز بازار ارز

(۱،۱) سطح عمومی قیمت‌های داخل و خارج و شکاف تورمی

بررسی تحولات و چشم‌انداز بازار ارز

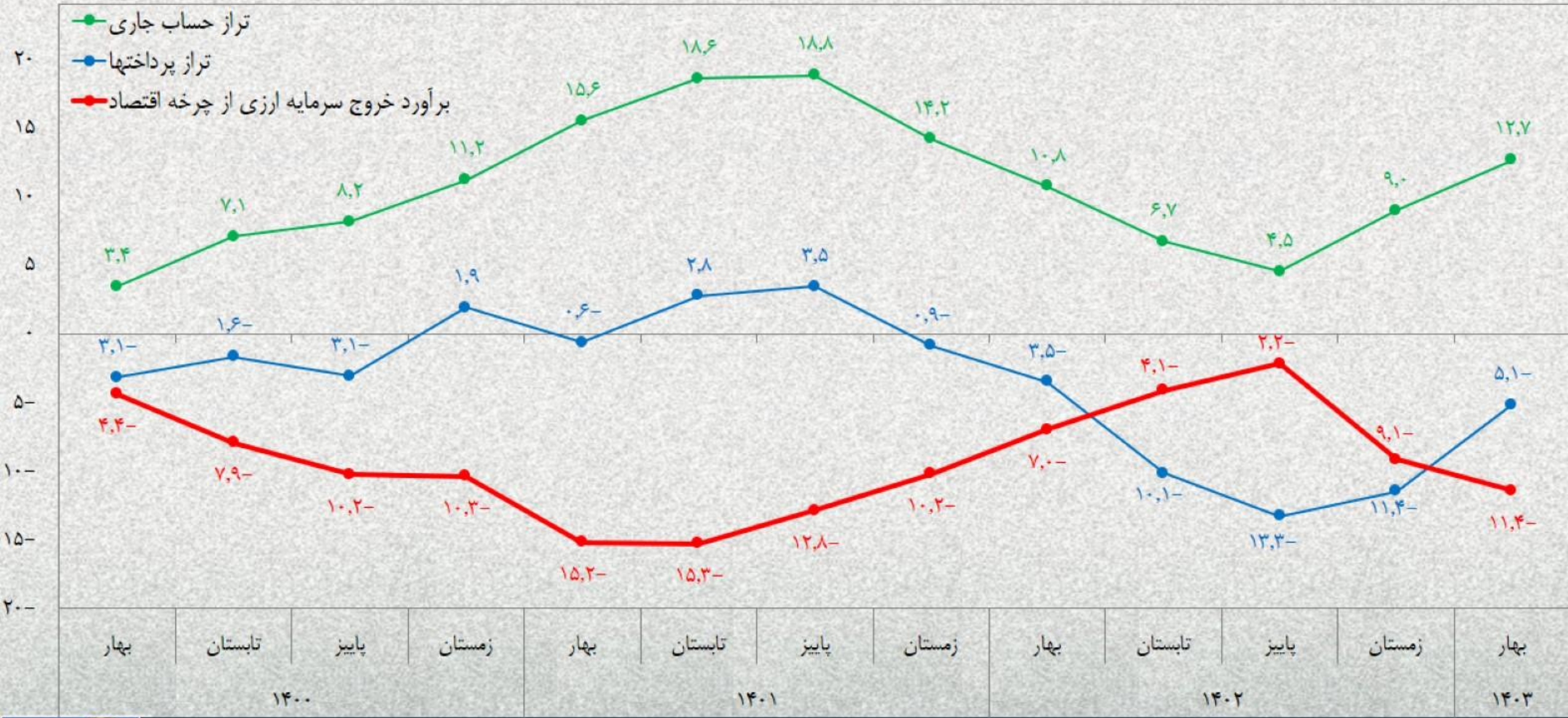
(۳,۱) تجارت خارجی، درآمدهای نفتی و تراز پرداخت‌ها

بررسی تحولات و چشم‌انداز بازار ارز

(۳,۱) تجارت خارجی، درآمدهای نفتی و تراز پرداختها

(۴.۱) روابط خارجی و وضعیت تحریم‌ها

وضعیت روابط خارجی و به ویژه وضعیت تحریم‌های اقتصادی از ابتدای دهه ۹۰ به یکی از مهمترین عوامل تعیین‌کننده نرخ ارز بدل شده است. تشدید تحریم‌های اقتصادی از چند مسیر از جمله

- کاهش درآمدهای نفتی،
  - افزایش هزینه مبادلات مالی و کالایی با کشورهای خارجی،
  - افزایش انتظارات تورمی و نرخ تورم،
  - تشدید نااطمینانی‌ها و ریسک‌ها،
  - کاهش امنیت اقتصادی،
- موجبات افزایش نرخ ارز را فراهم می‌نماید.

بررسی تحولات و چشم‌انداز بازار ارز

(۱۴,۱) روابط خارجی و وضعیت تحریم‌ها

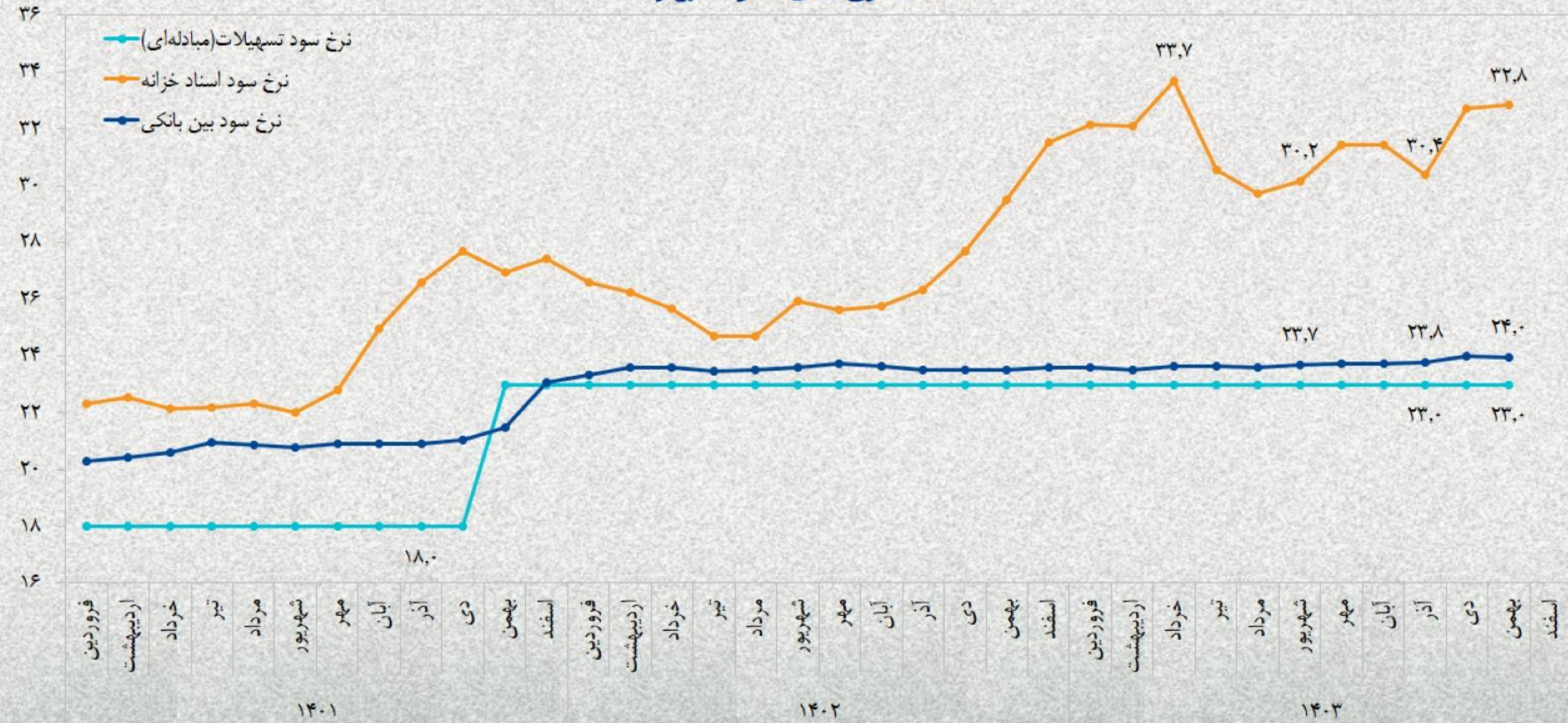
(۲)

متغیرهای سیاستی موثر بر نرخ ارز

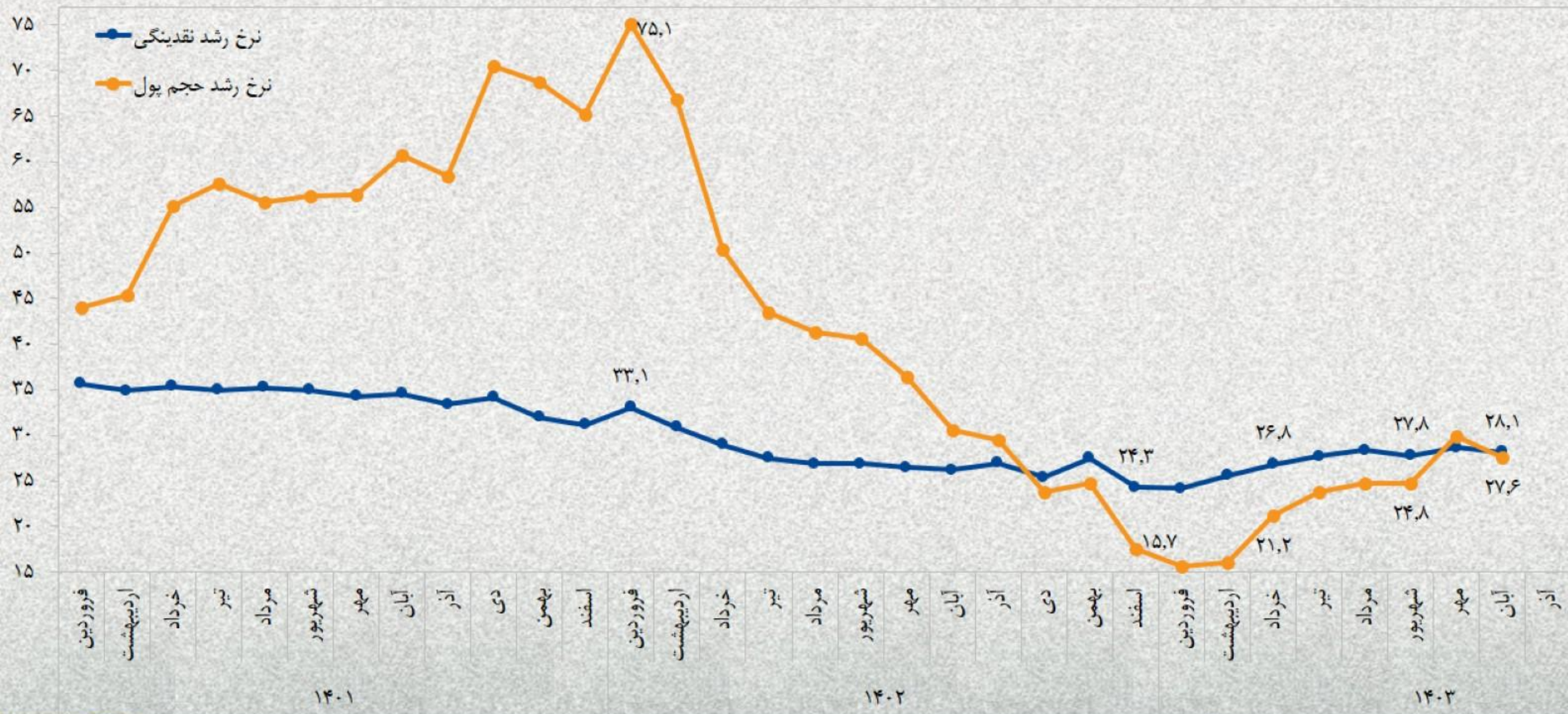
۱.۲ نرخ‌های سود (بهره)

۲.۲ نرخ رشد کل‌های پولی اعم از پول و نقدینگی

۱.۲) نرخ‌های سود (بهره)

۲.۲) نرخ رشد کل‌های پولی اعم از پول و نقدینگی

(۳)

مداخله ارزی

۱.۳ تزریق منابع ارزی

۲.۳ اعمال نرخ‌های ترجیحی

(۱.۳) تزریق منابع ارزی

تزریق منابع ارزی به بازار ارز با توجه به حجم عظیم درآمدهای نفتی، همواره مهمترین ابزار مداخله ارزی بانک مرکزی بوده است. در واقع میزان تزریق منابع ارزی حاصل از نفت یک ابزار سیاستی است که تحت تأثیر دو عامل کلیدی توانایی و تمایل سیاستگذار ارزی جهت تزریق ارز است. توانایی سیاستگذار ارزی جهت تزریق ارز، به میزان ذخایر ارزی، درآمدهای نفتی در هر دوره و البته میزان دسترسی به منابع ارزی بستگی دارد. در شرایطی مانند شرایط تحریم، به دلیل عدم دسترسی به بخشی از منابع ارزی حاصل از نفت و یا محدودیت در نوع استفاده از آن، طبیعتاً توانایی سیاستگذار ارزی در تزریق ارز کاهش می‌یابد. اما تمایل سیاستگذار جهت تزریق ارز عموماً به سطح نرخ ارز بستگی دارد و در زمان جهش‌های ارزی طبیعتاً تمایل سیاستگذار جهت تزریق به حداکثر می‌رسد، اگرچه ممکن است در چنین دوره‌هایی توانایی سیاستگذار ارزی محدودتر باشد.

بررسی تحولات و چشم‌انداز بازار ارز

۲,۳) اعمال نرخ‌های ترجیحی

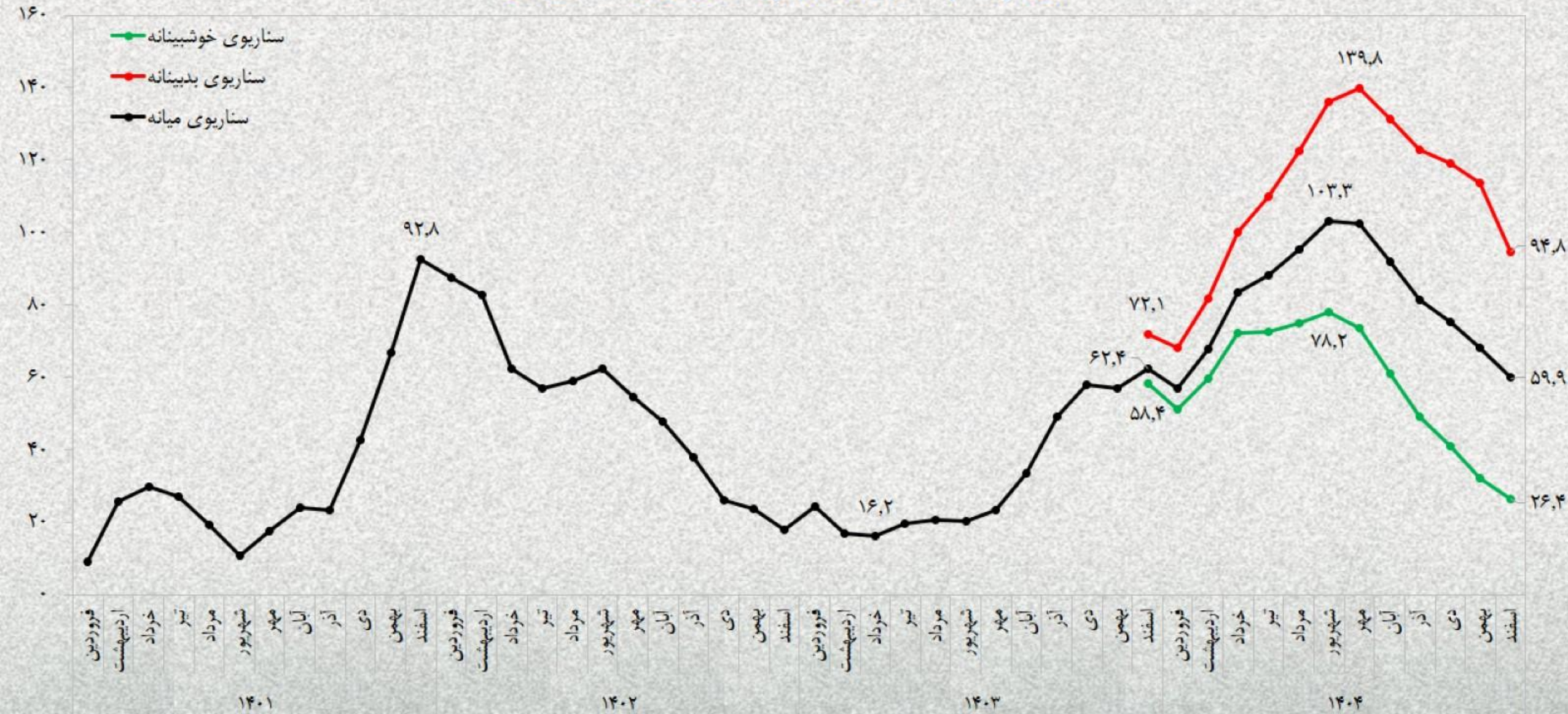

(ج)

چشم انداز بازار ارز

بررسی تحولات و چشم‌انداز بازار ارز

(ج) چشم‌انداز بازار ارز: پیش‌بینی رشد نرخ ارز

سیاس از توجه شما